

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 40.

KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 15, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dienos Klausimai

Po ilgų pertraukų ir poilsio Anglijos premjeras ir konservatistų lyderis Churchill vėl atnaujino savo kalbas ir pabrėžė, kad didžiųjų konferencijų taikos reikalais. Churchill teigė, kad iš pasitarimų vis tik kas nors gali išsėti sėklas, kurios vėliau gali išaugti į taiką. Churchillas baigdamas savo politinę karjerą nori įamžinti savo vardą ne tik kaip antrojo pasaulinio karo laikų Anglijos vadą, bet ir pokarinės taikos čempioną. Churchill pasirengęs daryti nemažas nuolaidas Kremliui, kad karo pavojus būtų atitolintas. Deje, tokiomis mintimis vadovaudamiesi Chamberlainas ir kiti Anglijos diplomatai, darė nuolaidas Hitleriui ir gyrėsi, kad yra išlaimėję bent laikiną taiką. Kuo tos jų svajonės užsibaigė—visi gerai žino.

Prancūzai yra linkę sekti Churchillo pėdomis, tik U. S., patyrusi tiek užsivylimų ir kartybių iš visų konferencijų ir sutarčių, kurias Kremlius sulaužo, arba panaudoja savo tikslams, nemato prasmės aikvoti laiką naujoms bergėždioms konferencijoms. Šios šalies vadai sako, kad dabartiniai Kremliaus vadovai pirmiausia turi darbais, o ne apgaulinga propaganda parodyti, kad jiems ištikrųjų rūpi taika, o ne agresija ir užgrobbimai.

U. S. ir Anglijai paskelbus, kad jos pasitrauks iš Trieste miesto srities (teritorija iš 285 kvadratinio mylių) ir sugrąžins Italijai, Jugoslavijos diktatorius Tito tuoj ėmė grąžinti, kad jis tokiam planui pasipriešins ir jeigu bus reikalinga—pavartosis ir militarinę jėgą. Trys divizijos jau pasiūstos prie Trieste sienų. Visoj Jugoslavijoje vyksta demonstracijos nukreiptos prieš italų, amerikiečių ir britus. U. S. ir Anglijos vyriausybės paskelbė, kad jos savo nuosprendžio nepakeis. Kuo šis konfliktas pasibaigs—parodys ateitis. Amerikoje jau pasigirsta balsų, kad būtų sulaukyta materialinė ir militarinė pagalba Jugoslavijai, dėlto, kad rimties atveju nežinia kur šios šalies komunistinė vadovybė gali pasukti.

Spalių 6-tą prezidentas Eisenhower, kalbėdamas moterų konferencijai Atlantic City, išsireiškė, kad Sovietams turint hidrogeninę bombą, mūsų šalis turi budėti ir stiprinti savo apsaugą. Rusijai siekiant pavergt pasaulį, vakariečiai turi palaikyti ir stiprinti savo militarines jėgas galimoms atakoms atremti. Kelias vedantis į taiką yra lėtas ir erskėčiuotas. Reikalinga draša, žinojimas, kantrybė ir vadovybė. Spalių 8-tą prezidentas per spaudos konferenciją Washingtone tarp ko kito išsireiškė, kad Sovietų Rusija turi galimybes mus užtakuoti atominėmis jėgomis ir kitais naujais galingais ginklais, vienok jis nemanoma, kad karo šešėlis jau būtų prie Amerikos slenkščio.

Spalių 9-tą naujas Darbo sekretorius James P. Mitchell priėmė priesaiką ir užėmė ofisą. Mitchell yra biznierių, buvęs New York'o departamentinės krautuvės egzekutyvas. Dabar visas kabinetas yra iš republikonų. Buvęs Darbo sekretorius, demokratas, AFL Plumbers Union prezidentas Martin P. Durkin rezignavo iš kabineto rugsėjo 10-tą, kaltindamas administraciją, kad ji nesilaiko pažadų pertaisyti kontraversinį Taft-Hartley įstatymą.

VISIEMS LIETUVIAMS LAISVAJAME PASAULYJE

Jungtinių Amerikos Valstybių parlamentas, jo nariui Kerstenui pasiūlius, yra vienu balsu nutaręs ištirti Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių okupavimo bei Sovietų Sąjungą įjungimo aplinkybes ir pasekmes.

Tai nepaprastai didelės reikšmės įvykis visoje mūsų išlaisvinimo kovoje. Tauriai JAV tautai ir kilniems jos, vadovybėje stovintiems vyrams priklauso didžiausia visos lietuvių tautos padėka.

Mūsų broliai amerikiečiai, vadovaujami Amerikos Lietuvių Tarybos, prisidėdami prie šio žygio, yra padarę neįkainojamą pasitarnavimą Lietuvai.

Tuo nutarimu sovietinis bolševizmas traukiamas tieson už mūsų laisvės ir nepriklausomybės išplėsimą.

Mūsų pareiga atskleisti prieš viso pasaulio akis tą baisią tikrovę, kas yra ištikė mūsų nelaimingą Tėvynę. Atskleisti ir pagrįsti faktais taip, jog laisvasis pasaulis apstulbtų akivaizdoje to, kas yra atsitikę su nieku nekaltais ramiais Lietuvos gyventojais. Tūkstančiai mūsų tautos kankinių teprabyla su mūsų pa-

gelba į viso laisvojo pasaulio sąžinę.

Mūsų rankose yra ginklas, kuriuo mes galime kirsti bolševizmui tokį smūgį, nuo kurio jis niekad nebeįstotų atsipeikėti.

Visos bolševikų kalbės apie taikumą, apie gerą gyvenimą Sovietų Sąjungoje, apie darbo žmonių valdžią nublanks akivaizdoje nesuskaitomų nusikaltimų, kurie vyko ir tebevyksta Lietuvoje, kur kasdieninis gyvenimas yra virtęs tikru pragaru.

Tautietai, atlik savo pareigą skurdę ir ašarose skęstančiai savo Tėvynę. Padaryk viską, kad ši be galo svarbi proga Lietuvos išlaisvinimui pagrįstinti būtų pilnai išnaudota.

Liudyti ir organizuoti, kad nė vienas svarbesnis sovietinių žiaurumų faktas neliuktų neatskleistas, yra šventa kiekvieno lietuvių pareiga, kurią visi mūsų tautiečiai kviečiami ir įpareigojami neatidėliojant atlikti.

Visų kraštų PLB Valdybos ar tolygios organizacijos yra pakviestos imtis vietose visą šį darbą atlikti.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

AUKOS LIETUVOS IŠLAISVINIMO FONDUI

LRKSA 78 kuopa, DuBois, Pa., per paskutinius porą kuopos susirinkimų, priminus nariams apie Lietuvos Išlaisvinimo Fondą, aukko šiaip: V. Tamošaitis, V. J. Mikelionis ir P. Kuliešius po vieną dolerį; Jonas Navickas—50 centų; kiti nariai po 25c ir 10c. Viso \$6.75.

V. J. Mikelionis,
78 kp. sekret.

L. I. Fondas iš 78 kuopos \$6.75 gavo ir nuoširdžiai dėkoja aukotojams. Kitos kuopos ir nariai prašomi kiekviena proga prisiminti Lietuvos išlaisvinimo reikalą ir paremti aukomis.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ ISTORIJOS REIKALU

Istorijai parašyti kun. Juozas A. Karalius, lietuvių parapijos klebonas, Shenandoah, Pa., pasakė 1000 dolerių, o Kunigų Vienybės seimas Chicagoje pavedė istorijai pasirūpinti pr. Pr. M. Juri, kan. J. Končiui ir T. V. Gidžiūnui, OFM.

Jų sukviestas pirmasis posėdis įvyko Darbininko redakcijoje spalio 10 d., dalyvaujant dar dr. A. Kučui iš Scrantono ir S. Szedziūnui. Jie sudaro penkių komisiją, kurios pirmininku išrinktas dr. A. Kučas, sekretorium—T. V. Gidžiūnas, OFM. Posėdyje nustatyta temos ir numatyti bendradarbiai bei apsvartyti medžiagos rinkimo būdai.

Knygoje numatyta plačiai apimti lietuvių iškūrimą Amerikoje, katalikų parapijų ir organizacijų kūrimą bei jų veiklą, religinį ir tautinį gyvenimą, ryšius su tėvyne ir k. Darbas norima suorganizuoti ir knyga išleisti ne vėliau kaip per trejus metus.

SVEIKINIMAS KANCL. ADENAUERUI

Ryšium su laimėtais rinkimais Vokietijos kancleriui Adenaueriui prof. M. Krupavičius pasiuntė Lietuvos Krikščionių Demokratai Partijos vardu sveikinimo telegramą. Joje pareikšta viltis, kad Vokietijos aiški politika prisidės ne tik prie Europos išgelbėjimo, bet ir bolševikų pavergt kraštų išlaisvinimo. Kancleriui Adenaueriui telegramą sveikindamas su laimėtais rinkimais, pasiuntė ir Lietuvos Ūkininkų Sąjungos pirmininkas dr. P. Karvelis. Joje palinkėta, kad Adenaueriui pavyktų pagreitinti Europos apjungimą ir visų Europos kraštų, ypač esančių už geležinės uždangos, išsilaisvinimą.

Londone buvo iškilmingai paminėta "lenkų kario diena". Jos svarbiausią momentą sudarė gen. Anderso kalba. Dabar lenkai su kai kuriais kitų kraštų kariais rūpinasi sudaryti tautinius vienetus, kurie galėtų būti įjungti į NATO armiją ir eventualiai atveju prisidėti prie savųjų kraštų išlaisvinimo. Tuo reikalu įteiktąjį memorandumą šiltai sutiko ir amerikiečių spauda.

AUSTRALIJOS DAILININKŲ PARODOJE, suruoštoje Kalkutos mieste, Indijoje, išstatyti ir 5 lietuvių dailininkų J. Mikševičiaus, gyv. Sidnio mieste, Australijoje, paveiksai.

N. ZELANDIJOS LIETUVIAI TURI GERĄ VARDĄ. Aucklando Meno Draugijos metinė parodoje dalyvavo ir lietuvis dailininkas Gopas.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ TALKŲ JAUNIMUI IR SUSIVIENIJIMUI ORGANIZACIJOMS

VISUOTINIS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS ĮVYKS ŠIŲ METŲ LAPKRIČIO 27-28 DIENOMIS, CHICAGOJE

Po to, kai lietuvių tautai buvo prievarta primesta bolševikinė vergija, ir atimta bet kokia galimybė pačiai pareikšti savo valią, mums, Amerikos lietuviams, žymiausiai tautos kamieno daliai išsivijoje, natūraliai teko pasiimti šventą pareigą—drauge su kitais lietuviais laisvajame pasaulyje, įsijungti į kovą už Lietuvos nepriklausomybę ir jos žmonių teises.

Kad mums pasisektų Lietuvos laisvės reikalą JAV valdžioje ne tik apginti, bet ir visą laiką palaikyti gyvą net pavojingiausiose besikeičiančiose pasaulinės politikos situacijose, yra svarbiausiai Amerikos lietuvių organizuotumo ir sutartinių pastangų nuopelnas.

Dabar, JAV Kongresui pasiūmus ištirti Pabaltijo kraštų pavergimo aplinkybes, atsivėrė dar šviesesnės viltys ir galimybės visoms gyvosioms Amerikos lietuvių jėgoms pasidarbuoti Lietuvos išlaisvinimo dirvoje.

Šį rudenį Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą, kurio pagrindiniai tikslai bus:

pademonstruoti nepalaužiamą organizuotą patriotinę Amerikos lietuvių visuomenės nuostatą visomis išgalėmis siekti, kad lietuvių tauta būtų išgelbėta nuo sunaikinimo;

pareikšti padėką JAV Atstovų Butui ir jo vadams už Kersteno Rezoliucijos priėmimą ir Prezidentui Eisenhoweriui bei Valstybės Sekretoriui už jų paramą Rezoliucijoje išreikštam ALT sumanymui;

apsvarstyti planus tolimesniems žygiams šio krašto valdžioje ir visuomenėje prieš Lietuvos pavergėjus;

sutelkti daugiau lėšų kovai dėl Lietuvos laisvės.

Issamioje Kongreso darbotvarkėje, kuri bus paskelbta vėliau, nurodoma kitų svarbių klausimų. Kongrese atsilankyti ir pasakyti svarbias kalbas yra pasižadėję eilė JAV vyriausybės, Kongreso ir įžymių amerikiečių visuomenės atstovų.

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks š. m. lapkričio mėn. 27-28 dienomis Chicagoje (Ill.). Šiam reikalui patalpos paimtos viename didžiausių Chicago miesto centre—Morrison Hotel (Madison ir Clark gatvių kampas). Viešbučio vadovybė yra rezervavusi Kongreso dienomis pakankamą skaičių kambarių delegatų ir svečių apsigyvenimui. Kolonijoms pasiūsta specialii kortelių kambarių rezervacijos padaryti. Norintieji jomis pasinaudoti tegu kreipiasi į ALT skyrius, vietos komitetus arba rašto ALT Centriui Chicagoje.

Kongreso sesijas užbaigus, lapkričio mėn. 28 d. vakare, rengiamas Kongreso dalyviams ir svečiams banketas to pat Morrison'o viešbučio iškilmių salėje. Dieną prieš Kongresą, lapkričio mėn. 26 d., įvyks metinė ALT narių konferencija, kuri atliks paskutinius pasiruošimus Kongresui.

Todėl visos lietuvių organizacijos—tautinės, politinės, konfesinės, kultūrinės, susivienijimai ir jų kuopos, savivalpos draugijos, klubai ir kt.—yra raginamos tuoj išrinkti savo atstovus į Kongresą ir ap rūpinti juos reikiamais madatais, kurių kopijas (su delegato vardu, pavarde, adresu, atstovaujamos organizacijos pavadinimu ir narių skaičiumi) nedelsiant siųsti ALT Centriui (1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois).

Delegatų skyrimui siūloma tokia tvarka: centrinės organizacijos (4 ideologinės ir abu susivienijimai), iš kurių sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba, skiria po 4 atstovus; ALT skyriai ir draugijų komitetai kolonijose—po 4 atstovus; lietuviškųjų dienraščių redakcijos—po 3 atstovus, kitų laikraščių redakcijos—po 1 atstovą; susivienijimų kuopos, draugijos, klubai ir kitos organizacijos—po 1 atstovą nuo kiekvienų 50 narių ar didesnės jų dalies.

Organizacijos taip pat prašomos skirti aukų iš savo iždo arba pravesti specialias rinkliavas narių tarpe. Turėkite galvoje tą faktą, kad dideliame Kersteno Komiteto darbe mums teks pakelti nelengvą našta renkant liudininkus, pateikiant dokumentus ir t. Šitam reikalui reikės stambių lėšų, jei norėsime, kad jaisi būtų atliktas sėkmingai.

Aukos bus priimamos pačiame Kongrese, tačiau, jei kam patogiau, tegu jas siunčia iš anksto ALT Centriui.

Pasistenkime, kad šis svarbus Amerikos lietuvių politinio ir visuomeninio gyvenimo įvykis—Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas—būtų ko išpūdingiausias ir naudingiausias Lietuvos laisvės reikalui.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Vykdomasis Komitetas

L. SIMUTIS, Pirmininkas
A. A. OLIS, Vicepirmininkas
DR. P. GRIGAITIS, Sekretorius
M. VAIDYLA, Iždininkas

Chicago, Illinois
1953 m. spalio 10 d.

ĮVYKDINKIM NUSTATYTAS KVOTAS

KAIKURIOS KUOPOS ŠIAME VAJUJE JAU TURI ŠAUNIĄ PRADŽIĄ

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

22 kp. Kenosha, Wis.—Gulbinas, Eugenija M. (Juv.) Skirmuntas
22 " Kenosha, Wis.—Gulbinas, Vytautas P. (Juv.)
155 " Scranton, Pa.—Krypal, Deborah A. (Juv.) Rev. J. F. Boll

Nors šios savaitės naujų narių sąrašas "trumputis", tas dar nereiškia, kad judėjimas ir veikla būtų sumažėję. Paprastai, vieną savaitę daviniai būna geresni, kitą mažesni.

DŽIUGINANTIS FAKTAS YRA TAS, KAD NUO ŠIO VAJAUS PRADŽIOS—LIEPOS 1 DIENOS—JAU ĮRASYTA VISA ŠIMTINĖ NAUJŲ NARIŲ. VAJUJE AKTYVIAI JAU PASIREIŠKĖ 26 ŠIOS KUOPOS SU JŲ VEIKLIAIS ORGANIZATORIAIS. Kai tokia talka pasirodo vajuos pradžioje, tas yra geriausia garantija pasisekimui.

Šis vajuos eina šūkiu suinteresuoti jaunimą Susivienijimu, kaip galint daugiau jaunų jėgų surikiuot po Susivienijimo vėliava ir duot seimiam jaunimo sąskrydžiui rinktinių talentų.

Seimas įvyks 1954 metais birželio pabaigoje ir liepos pradžioje Chicagoje. Seimo laiku rengiama didelė sporto olimpiada ir meno festivalas. Šiuo sąskrydžiui rūpinasi chicagiečių sudarytas Seimui Rengti Komitetas, Jaunimo Komisija ir pati Vykdomoji Taryba.

KIEKVIENA KUOPA, SUSITARĘ KELIOS KUOPOS, ARBA GYVUOJANČIOS APSKRITYS, GALĖS CENTRO ISLAIDOMIS PASIŪSTI Į SEIMINĮ SĄSKRYDĮ SAVO PARINKTUS TALENTUS, JEI VAJAUS LAIKU (kurs užsibaigs 1954, gegužės 31) PRIRASYS VYKDAMOSIOS TARYBOS NUSTATYTAS NAUJOS APDRAUDOS KVOTAS.

Kvotos yra tokios:

Boston ir Worcester, Mass., apylinkėse	\$40,000.00
Hartford, New Britain, Waterbury, Conn., apylinkėje	37,500.00
New York, New Jersey	35,000.00
Scranton, Wilkes-Barre, Pa., apylinkėje	35,000.00
Schuylkill apskrityje, Hazleton, Pa., apylinkėje	35,000.00
Baltimore ir Philadelphia apylinkėse	35,000.00
Pittsburgh, Pa., apylinkėje	30,000.00
Cleveland ir Dayton, Ohio apylinkėse	27,500.00
Detroit, Mich., apylinkėje	25,000.00
Grand Rapids, Mich., apylinkėje	22,500.00
Wisconsin	20,000.00
Spring Valley ir E. St. Louis, Ill.	20,000.00
Omaha, Nebraska	50,000.00
California	60,000.00
Chicago, Ill.—\$50. vertės auksinis rankinis laikrodis	17,500.00

Kuopai ar kuopoms išpildžius nustatytas kvotas, jų parinktas kandidatų dalyvaut sporto olimpiados arba meno festivalo kontestuose, turės centro apmokėtą kelionę, dviejų naktų viešbučio ir trijų dienų mitybos (valgio) išlaidas.

KAI KURIOS KUOPOS (101, 65, 155 ir kitos) JAU TURI GERĄ PRADŽIĄ. SVARBU, KAD IR KITOS KUOPOS NEATIDĖLIOTŲ. KUO ANKSČIAU PRADESIT, TUO DAUGIAU NUVEIKSIT.

Tad į didį ir garbingą darbą!

KERSTENAS LANKESI VLIK'E

Pirmasis kontaktas su atvykusių Europą JAV kongreso nariu Ch. Kerstenu ir jį lydintiais ALT atstovais inž. A. Rudžiu ir LAIC direktore M. Kizyte buvo užmegstas Paryžiuje.

Į Reutlingeną Kerstenas su savo žmona ir dukra, taip pat jį lydėję A. Rudis ir M. Kizyte atvyko rugpjūčio 29 d. vakare. Vieta buvo apgyvendinti Traifelberge, už 12 kilometrų nuo Reutlingeno esančiame kalny kurorte.

Rugpjūčio 31 d. buvo sukviestas Vykdomosios Tarybos posėdis, kuriame dalyvavo Kerstenai ir jį lydėję amerikiečiai lietuviai A. Rudis ir M. Kizyte. Posėdyje Kerstenas smulkiai išdėstė savo

ir komisijos uždavinius, darbo planus, jų pobūdį ir tikslus. Rugsėjo 1 d. VLIKas buvo sukvietas iškilmingo posėdžio. Jame, be VLIKo ir VT narių, taip pat dalyvavo ALT atstovai inž. A. Rudis ir LAIC—M. Kizyte. Posėdis Amerikos Balso buvo įrašytas į magnetinę juostelę ir paskelbtas per radiją. Kerstenui VLIKo narius pristatė jo pirmininkas M. Krupavičius, o VLIKui Kersteną ir A. Rudį—M. Kizyte.

Melburne įvyko pirmasis Australijos lietuvių studentų pokylis, kurio pilnas skirtas studentų reikalams.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE
OFICIALUS ORGANAS
GARSAS
Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS
PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America
"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

NEIMANOMAS SUTARIMAS

Neperdaug seniai Paryžiuje įvyko masonų kongresas. Vedamoji suvažiavimo mintis buvo: taika. Masonų organizacija pakartojė savo nusistatymą prieš komunizmą, kurį jie laiko imperializmu, siekiančiu pavergti visas tautas.

Masonų kongresas, kuris buvo pakvietęs Vatikaną ir Paryžiaus arkivyskupą dalyvauti, nustebo nesulaukdamas delegatų.

Kodėl stebėtis? Juk ne pirmą kartą masonai bando susitarti su Vatikanu. Jie "norėtų" užbaigti tą amžiną kovą, net bando pagerbti ir religines iškilmes, kaip kad 1938 m. dalyvaudami Eucharistiniame Kongrese New Orleanse. Po šio įvykio buvo daug kalbama apie galimą sutarimą tarp Katalikų Bažnyčios ir masonų, nes atrodė esanti didelė tolerancija religijai.

Amerikos masonai rodo pagarbą Katalikų Bažnyčiai ir dvasiškijai. Bet mes žinome jų programą: amžinai kovoti prieš Religiją. Tat kaip suderinti šį dviprasmiškumą?

Pabrėžtina, kad nėra buvę jokio susitikimo tarp Katalikų Bažnyčios autoritetų ir masonerijs vadų. Ir tai aišku dėlko. Masonai turi slaptą nutarimą: kovoti prieš katalikybę, ir tai yra pagrindinis jų tikslas.

Paties Atpirkėjo žodžiuose glūdi masonų pasmerkimas: kas daro bloga—nekenčia šviesos. Taipgi pasmerkta įvairiomis enciklikomis nuo 1738 iki 1884 m.

Masonų nusistatymas nepasikeitęs, tat nepasikeitęs ir Bažnyčios, kuri ekskomunikoja kiekvieną prisirašantį ir masonų organizaciją.

Dabar aišku kodėl Vatikanas ir Paryžiaus Kardinolas atmetė masonų kvietimą.

B. Mikalauskas

PASIBAISĖTINAS KRIMINALAS

Visą šalį giliai sukrėtė baisus kriminalas papildytas Kansas City. Rugsėjo 28-tą piktadariai išviliojo iš katalikiškos mokyklos turuolių šešių metų amžiaus sūnų—Bobby Greenleas, perovę per galvą užkasė darže keturių pėdų gilumos duobėje.

Nužude, piktadariai išgavo iš vaiko tėvų 600,000 dolerių, prižadėdami jų sūnelį paleisti. Tik spalio 7-tą autoritetai sučiupo du sąmokso dalyvius, būtent, buvusį kalinį Carl Austin Hall, 37 m., jo meilužę, irgi buvusią kalinę Mrs. Bonnie Brown Heady, 41 m., kuriuodu prisipažino ir įvardijo trečiąjį kriminalo dalyvį, irgi buvusį kalinį Thomas Marsh, 37 metų, kurs dar nesuimtas.

Suprantama, piktadariai susilauks nupelnytos bausmės—užbaigs savo dienas gasy kameroje, bet išplėsto vaiko gyvybės nesugrąžins, tėvų ir artimųjų širdgėlos nepašalins, visuomenės ūpo nepataisys. Tai nepirmas ir, greičiausia, nepaskutinis šios rūšies kriminalas.

Kai kas siūlo tokių pagrobimų atvejais imtis tokių priemonių: autoritetai turėtų pagrobty aukų artimuosius taip apstatyti, kad jie neturėtų galimybės susisiekti su piktadariais ir sumokėti išpirkimą. Piktadariai, nesitikėdami jokio "pelno", neužsiimtų pačiais grobimais. Kita vertus, pačių garsiausių pagrobimų statistika parodo, kad nežūrint reikalaujamų sumų sumokėjimo, vis vien piktadariai daugiau negu trečdalį tokių pagrobty aukų yra nužude.

Taipgi bausmės už šios rūšies kriminalą turėtų būti pačios didžiausios.

"PABALTJO TAUTOS NEIŠNYKO"

Idomu, kaip vaizduoja Pabaltijo tautų pavergtyj padėty rusas atbėgėlis, buvęs Lietuvoje. Latvijoje, Estijoje ir stebėjus iš arti okupuoto Pabaltijo gyvenimą.

Prasidėjus Sovietų okupacijai, pasakoja rusas, Pabaltijo kraštai buvę nuo pasaulio atskirti labiau negu kitos Sov. Sąjungos sritys. Pabaltijo uostai, per kuriuos kadaise ėjo milijonai tonų prekyū rytu ir vakarų kryptimi, lyg ir užsidarė. Ką galima pastebėti tuose kadaise pasiturinčiuose kraštuose su jų darbščiais ir veikliais gyventojais?—klasia rusas ir toliau taip aiškina: "Pirmiausia, kas krenta į akis, tai uniformų gausumas. Dažnai civiliniai gyventojai kalba tarp savęs

"SOVIETŲ SLAPTOJI POLICIJA YRA DIDŽIAUSIU DARBDAVIU VISAME PASAULYJE"

JUNGTINĖS TAUTOS GYVAI DOMISI PRIVERČIAMOJU DARBU

Jungtinių Tautų Komitetas, priverčiamajam darbu tirti jau yra baigęs paskutinius liudytojų apklausinėjimus. Daugiausia darbo Komisija turėjo su priverčiamuo darbo stovyklomis už geležinės uždangos. Tarpe liudytojų buvo ir lietuviai.

Ta proga prof. Geza B. Grosschmid, politinės ekonomijos profesorius Duquesne universitete, rašo apie priverčiamuo darbo ūkinę reikšmę Sovietų Sąjungai. Savo straipsnyje jis prieina šių išvadų: priverčiamasis darbas šiandien yra vienas svarbiausių Sovietų Sąjungos ūkiškų įrengimų. Norint tinkamai suprasti priverčiamuo darbo reikšmę Sovietų ūkiui, reikia žinoti istorinį šios institucijos išsivystymą. Pirmieji auklėjamojo darbo lageriai buvo įsteigti 1923 m. Priverčiamasis masių darbas atsirado 1929 m., kai buvo nutarta vietoje sunaikinimo didesniąją dalį likvidavimui paskirti žmonių palikti gyvus ir leisti jiems dirbti valstybėje. Visame pasaulyje net 30 metų apie tai buvo daug ir griežtai kalbėta. Dauge lyje kraštu, ju tarpe ir D. Britanijoje, dėta pastangų sutrukdyti sovietinių prekyū importą tuo pagrindu, kad jos yra priverčiamuo darbo produktas.

Šių priverčiamųjų darbu stovyklų gyventojai susidėjo iš žmonių, nuteistų dėl politinių nusizengimų, intelektualų, kulokų, nuvertintų klasių ir iš visokių rūšių "liaudies priešų". Vyrai ir moterys dirbo prie kelių ir geležinkelių statybu, kasyklose ir miškuose kaip medžių kirėtojai. Plėsdami ir kultivuosdami durpynus ir savo darbu prisidedami prie igyvendinimo didžiulių statybos projektų, jie sukūrė naujas kolonijas.

Per trisdešimt metų Sovietų Sąjungoje priverčiamųjų darbu stovyklos pavirto svarbiomis įmonėmis. Didžiausiu darbdaviu visame pasaulyje pasidarė slaptoji policija, anais laikais GPU vadinama. Kai 1934 m. GPU išvirto NKVD, buvo sukurtas naujas organas—auklėjimo ir darbo stovyklų pagrindinė valdyba (GULAG). Be milijonų kalinių panaudojimo saviems reikalams, NKVD už atlyginimą davė iš stovyklų atliekamų darbo jėgų ir kitoms Sovietų Sąjungos įmonėms. Nors priverčiamųjų darbininkų buvo milijonai, tačiau pasijuos visgi neužteko, kad patenkintų paklausą.

Naudojimasis priverčiamais darbininkais tuo būdu pavirto lengvai įsigyta ir labai vertinama slaptosios policijos teise ir sudarė pastovia dalį penketinio plano. Pradžioje, kai GPU suėmė milijonus žmonių, kai kurie jų buvo išstremti, kiti gi išnuomoti tam tikroms įmonėms kaip priverčiamieji darbininkai. Tačiau pamažu slaptoji policija pati pavirto įmonininku. Kad išlaikytų paslaptį savų, slaptiems reikalams tarnaujančių pramonės įmonių ir kitokių įrengimų, ji naudojasi tik slaptu darbu. Todėl aprūpinimas darbininkais turėjo būti nuolat papildomas ir stiprinamas. Vien tik dėl to, kad padidintų priverčiamųjų darbininkų skaičių, MVD Sovietų Sąjungoje suiminėjo žmones grupėmis ir, be to, deportavo milijonus baltų, lenkų, vengrų, čekų, rumunų, bulgarų, albanų ir tt. Pavojingas teismo ir policijos

Naudojimasis priverčiamais darbininkais tuo būdu pavirto lengvai įsigyta ir labai vertinama slaptosios policijos teise ir sudarė pastovia dalį penketinio plano. Pradžioje, kai GPU suėmė milijonus žmonių, kai kurie jų buvo išstremti, kiti gi išnuomoti tam tikroms įmonėms kaip priverčiamieji darbininkai. Tačiau pamažu slaptoji policija pati pavirto įmonininku. Kad išlaikytų paslaptį savų, slaptiems reikalams tarnaujančių pramonės įmonių ir kitokių įrengimų, ji naudojasi tik slaptu darbu. Todėl aprūpinimas darbininkais turėjo būti nuolat papildomas ir stiprinamas. Vien tik dėl to, kad padidintų priverčiamųjų darbininkų skaičių, MVD Sovietų Sąjungoje suiminėjo žmones grupėmis ir, be to, deportavo milijonus baltų, lenkų, vengrų, čekų, rumunų, bulgarų, albanų ir tt. Pavojingas teismo ir policijos

Naudojimasis priverčiamais darbininkais tuo būdu pavirto lengvai įsigyta ir labai vertinama slaptosios policijos teise ir sudarė pastovia dalį penketinio plano. Pradžioje, kai GPU suėmė milijonus žmonių, kai kurie jų buvo išstremti, kiti gi išnuomoti tam tikroms įmonėms kaip priverčiamieji darbininkai. Tačiau pamažu slaptoji policija pati pavirto įmonininku. Kad išlaikytų paslaptį savų, slaptiems reikalams tarnaujančių pramonės įmonių ir kitokių įrengimų, ji naudojasi tik slaptu darbu. Todėl aprūpinimas darbininkais turėjo būti nuolat papildomas ir stiprinamas. Vien tik dėl to, kad padidintų priverčiamųjų darbininkų skaičių, MVD Sovietų Sąjungoje suiminėjo žmones grupėmis ir, be to, deportavo milijonus baltų, lenkų, vengrų, čekų, rumunų, bulgarų, albanų ir tt. Pavojingas teismo ir policijos

rusiškai, bet tiek pat dažnai girdima latvių kalba, kuria gyven-tojai kalba nesivarždami. Skelbimuose ir iškabose vartojamas abi kalbos, o naujieji komunistiniai valdininkai atsako į lankytojų klausimus latviškai. Rygos gatvėse galima sutikti daug kaukazių ir azijaty, panašiai, kaip ir kituose Sovietų Sąjungos didmiesčiuose. Bet kai išvykstama iš Rygos, Talino ar Liepojos, kai patenkama į kaimus ar tolimesnes vietas, vaizdas pasikeičia—latvių kalba ima čia vyrauti. Pirmasis įspūdis nuramina: Pabaltijo tautos ir jų sveikas prieauglis yra dar gyvas, ir tie kraštai nėra pasidarę nei rusiški, nei mongoliški, nei kirgiziški. Vieškeliais vaikščioja latviai, estai,

priverčiamuo darbo sistemos pagalba sukurti didžiuliai pramonės projektai nustato, kiek žmonių su ar be jokio pagrindo turi būti suimti. Priverčiamasis darbas pavirto labai reikšmingu Sovietų tautos ūkio veiksmu.

Priverčiamųjų darbininkų skaičius Sovietų Sąjungoje šiandien yra toks didelis, kad staigus priverčiamuo darbo pašalinimas Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos ūkiui labai pakenktų. Didžiulės įmonės per vieną naktį nustotų visų savo darbininkų, o ir taip jau pertrauktas tautos ūkis būtų pastatytas prieš nepakeliamą uždavinį: visus tuos žmones, kurie šiandien turi dirbti visagaliniams valstybei ir skurdę gyventi, asimiliuoti, aprūpinti butais ir drabužiais.

Darbo vergų reikalu Lietuvos Laisvės Komitetas kreipėsi į JAV delegacijos Jungt. Tautos pirmininką Lodge, pareikšdamas padėką už tokią gražią iniciatyvą šį reikalą viešai iškeliant ir jį ginant, ir antruoju raštu—Jungt. Tautų generalinį sekretoriata, nušviesdamas, kokiū būdu Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvą. Žygiai, kurių imsis Jungtinės Tautos prieš darbo vergų išnaudojimą, sukels viltį, kad Jungtinės Tautos išvaduos ir Lietuvą. Darbo vergų klausimą Jungtinėse Tautose numatoma svarstyti būsimoje Jungtinių Tautų sesijoje.

AUKOKIM TREMTINIAMS PINIGAIS, RŪBAIS IR AVALYNE

Vėl kreipiuosi į jus, mieli lietuviai, norėdamas atkreipti jūsų dėmesį į vargstančius Europoje tremtinius ir paprašyti jiems naujos pagalbos. Nekartą esate parodę krikščionišką gailėstingumą kare nukentėjusiems broliams ir sesėms ir savo aukomis sumažinote jų vargą... Lankydami Europoje patyriau tremtinių begalinį dėkingumą už suteiktą paramą ir jų padėkos žodžius, esu jums daug kartų padėkęs. Jų padėką visad lydėdavu viltis, kad gerieji Amerikos lietuviai nepamirš jų ir atėityje.

Mačiau iš arti jų gyvenimą, susipažinau su jų sunkumais ir turėjau progos įsitikinti, ko jiems trūksta. O reikia visko: maisto, rūbų, vaistų ir pinigų kasdieniniams, tačiau būtiniems reikalams. Tuo tikslu BALFas kasmet organizuoja visose lietuvių kolonijose rinkliavas. Aukų vajai vyksta ir dabar. Tikiu, kad neatsisakysite juos paremti gausiomis aukomis. BALFO rūpesčiu buvo gauta iš Amerikos valdžios nemaža maisto, kurį jau išsiuntėm tremtiniams. Apie tai spaudoje jau buvo minėta.

Dabar, artinant žiemai, kviečiu jus, brangūs Amerikos lietuviai, atidaryti savo spintas ir skrynias. Gal ten rasite drabužių, avalynę ar kitą daiktą, kurį galėtumėt atiduoti vargstantiems Europoje mūsų tremtiniams. Jiems labai trūksta rūbų. Vyrams reikia kelnių ir žieminių paltų, marškinių, įvairių kitokių baltinių, rankšluosčių, net ir nosinių. Be to, yra labai didelis nedateklus lovos skalbinių, paklodžių, pagalvių, šiltesnių antklodžių ir užtiesalų.

Nors nekartą tokių daiktų esame siuntę, reikia atminti, kad buvo siūsta seni, apdėvoti ir todėl jie gana greit susinejojo.

Visa tai verčia vėl įieškoti skubios pagalbos. Todėl prašau BALFO apskritis bei skyrius, parapijas ir organizacijas bendra talka artimiausiu laiku, šalia piniginių rinkliavų praveisti ir rūbų vajus. O labiausiai kreipiuosi į visą visuomenę, prašydami nepagalėti aukos, nes be jūsų paramos organizuojamos rinkliavos nebus našios.

Dar noriu priminti, jog labai prasminga ir gražu, jei aukojamas daiktas yra duodamas su tvarkytas ir švarus. Kiekviena gavėjų džiugina ne tik pati auka, bet ir jos kokybė, nes tada jis pajunta, kad yra ne tik neužmirštas, bet dar vertinamas kaip žmogus.

Ta pačia proga, BALFO Centro vadovybė prašo visus savo skyrius rūbų siuntas į New Yorką (105 Grand Street, Brooklyn 11, New York) prisiųsti savo lėšomis. Neapmokėtos siuntos sudaro BALFui didesles išlaidas,

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

KAIP GYVENA DARBININKAI. "Tiesa" duoda toki vaizdą: Vilniuje K. Giedrio gatvėje yra Vilniaus statybos tresto bendrabutis, kuriame gyvena daugiau kaip 300 darbininkų. Tačiau čia nėra elementariausių gyvenimo sąlygų. Neįrengta valgykla. Yra tik viena prausykla (300 darbininkų!), nėra skalbyklos, trūksta spintų, kėdžių, gyvenama sugrūstai. Net ir raudonajam kampelyje priversti gyventi žmonės. Jau net ir okupacinei "Tiesai" tokios sąlygos yra baisios.

"TIESOS" NUMERYJE. "L. T. S. R. prokuroras G. Bacharovas" paskelbė visą eilę atsitikimų, kaip grobstomas valstybės turtas, siaučia "grupės vagių" etc. Bacharovas apkaltino, kad net "Kazlų Rūdos, Simno ir eilės kitų rajonų prokuratūros organai silpnai kovoja prieš kolūkinio turto grobstymą". Tik kodėl Bacharovas neišdrįsta pripažinti, kad žmonės, neturėdami ko valgyti, išdrįsta nusiskinti obuolį arba pasikasti porą bulvių, nors ir be jo leidimo. Tačiau Bacharovui visa tai yra jau "valstybės turto grobstymas".

KAUNE SIAUČIA "BEZPRI-ZORNINKAI". "Tiesos" Nr. 204/53 J. Liepaitis nusiskundžia, kad Kaune susidarė "nepakenčiama padėtis". Ten dažnai "galima sutikti nemažus būrelius pauglių, apsiginklavusių virvėmis ir kartimis", kurie bolševikiškai "sutvarko buržujų sodus". Nors tokių "sutvarkymų", kuriuos "Tiesa" vadina "Kauno sodų apiplessimu", pasitaiko labai dažnai, tačiau "iš teisingumo organų pusės nedaroma didesnių žygių tam, kad kaltininkai būtų nubausiti". Matyti, teisingumo organai galvoja logiškai: bolševikinė santvarka priveisė "bezprizorniukų", tad kam juos "likviduoti": juk tai būtų ėjimas prieš pačią bolševizmo santvarką.

VILNIAUS RADIJO ŽINIOMIS, "Pirmūno" kolūkio kiauilninkė Tautvilaitė yra "TS šachmatų čempionė". Gytis Vaitkūnas, Vilniaus 7-tos vidurinės mokyklos mokinys, Smolenske nugalėjo visus konkurentus špagoje ir laimėjo Sovietų Sąjungos jaunių meistro titulą. Suaugusių grupėje tą vardą turi jo mokytojas J. Udras. To paties radijo pranešimu, Lietuvoje nuo rugsėjo 1 d. kolchoziniuose ūkiuose nustatytas toks oficialus darbo laikas: "Darbo pradžia 7 val. ir pabaiga 6 val. su 1 val. pietų pertrauka". "Tiesa" ta proga kartojta "Pravdos" mintis, kad, girdi, tai esą įrodymas, jog "tarybinis valstybinis aparatas yra pats demokratiškiausias visame pasaulyje".

OKUPUOTOJE LIETUOVJE jau pradėta rodyti komunis-

tinė filma "Aušra prie Nemuno", vaizduojanti, kaip "pražydo kaimai" (žinoma, tik filmoje ir komunistų propagandoje...).

J. BALTUSIS ir V. MILIŪNAS sukūrė scenarijų kino komedijai "Oi jūs grybai, grybai".

LYG PASITYČIODAMI IŠ VYDŪNO, bolševikai jo vardu pavadino Klaipėdoje vieną gatvę. Panašiu būdu bolševikai stengiasi sukommunistinti taip pat Biliūnė. Kėkštą ir kitus, net Mairo-nį.

VILNIAUS RADIJAS rugsėjo 15 d. perdavė komunistų partijos 1-jo visasąjunginio centro komiteto sekretoriaus Chruščėvo kalbą apie tarybinio žemės ūkio nenormalumus ir priemones jiems pašalinti. Paliėtė taip pat vienkiemių klausimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. "Dabar, kai šiose respublikose iš esmės baigta kolektyvizacija, kai kurie vietiniai darbuotojai kelia klausimą, kaip reikia elgtis su vienkiemiais, kokia turi būti pažiūra ir juos. Kitose respublikos vienkiemių perkėlimas buvęs baigtas jau prieš karą. Bet būtų neteisinga rodyti skubumą, praktiškai sprendžiant šį klausimą. Reikia, kad partiniai tarybiniai organai drauge su kolūkiečiais vispusiškai apsvaistytų vietines galimybes ir priklausomai nuo jų spresytų klausimą, kada ir kaip". Tat reikiška, kad Maskva, matydama ūkinę suirutę Lietuvoje ir kitose Pabaltijo respublikose, nori kiek apstabdinti vienkiemių "likvidavimą". Jei tikrai imtytės turtis su pačiais ir kolektyvinius ūkius suvartytas valstiečiais, kada ir kaip ką daryti, tai nėra abejojimo, jog Lietuvos kolchoziniai ūkininkai visi kaip vienas nuspręstų kolektyvinius ūkius visai panaikinti ir pačius Sovietus iš Lietuvos išprašyti.

Elta

KAUNE SIAUČIA "BEZPRI-ZORNINKAI". "Tiesos" Nr. 204/53 J. Liepaitis nusiskundžia, kad Kaune susidarė "nepakenčiama padėtis". Ten dažnai "galima sutikti nemažus būrelius pauglių, apsiginklavusių virvėmis ir kartimis", kurie bolševikiškai "sutvarko buržujų sodus". Nors tokių "sutvarkymų", kuriuos "Tiesa" vadina "Kauno sodų apiplessimu", pasitaiko labai dažnai, tačiau "iš teisingumo organų pusės nedaroma didesnių žygių tam, kad kaltininkai būtų nubausiti". Matyti, teisingumo organai galvoja logiškai: bolševikinė santvarka priveisė "bezprizorniukų", tad kam juos "likviduoti": juk tai būtų ėjimas prieš pačią bolševizmo santvarką.

Elta

NAUJI LEIDINIAI

(Atsijusti paminėti)
"VAIKO DIEVAS IR RELI-GIJA". Religijos vaiko auklėjimas ryšium su juo dvasine raida. 328 puslapių. Parašė kun. dr. J. Jonas Gutauskas. Išleido Spaudos Bendrovė "Žiburiai", Toronto, Kanada. 1953.

"MARIJOS APREIŠKIMAS ŠILAVOJE". Parašė Juozas Budzeika, MIC, Marianapolis.

Australijoje sėkmingai veikia senesniai sudaryta tarptautinė organizacija—Jungtinė Taryba kovai su komunizmu vesti ir žmogiškas teisėms ginti. Į ją yra įsijungę veik visų Australijos naujieji atėiviai pabėgėliai. Australijos lietuviams joje atstovauja dail. J. Bistrickas, kuris yra išrinktas į Tarybos vykdomąjį komitetą, ir P. Sirgedas.

RUDENS ŽEMĖ

Į rudens pilkąsias lygumas išsižūrėjęs, begalinį liūdesį sieloje pajuntu. Taip kritinę slėgia nykuma bekrastė, sėdama manyje sielvarto jausmus.

Neaprepiamuose toliuos medžiai skundžiasi palinkę, nukankinti skausmo, vėjų ir audros. Nykūs vieškeliai, tartum pageltę rankos, jų lapus man neša ant širdies tuščios.

O laukai toki paliegi ir išbalę, susimastę liūdi nežima kažko. Nusiminę žolės, tartum juodos vėlės, blaškos vėjuje be tikslo ir prasmės.

Išisupusi į gedulingą rūbą, keistu liūdesiu alsuoja žemė nuskriausta. Jos kančia, vientatvė ir bekrastės raudos man širdyje veria sielvarto žaizdas.

Ir aš noriu išdainuoti jos liūdesį ir skausmą ir tas raudas sklindančias rubigus laukais... Gal po daugel metų, pasibaigus kančiai, jie sugrįš į žemę ilgesio aidais...

O. Obcarskas

DR. J. BICIŪNAS ruošia studiją apie Vilnių, kaip Lietuvos sostinę.

BONIN OUTLINES PROGRAM OF BALTIC COMMITTEE

Congressman Bonin outlined the future program of the House Select Committee to investigate seizure and forced incorporation of Lithuania, Latvia, and Estonia by the Soviet Union.

The Committee was authorized and directed by the Congress of the United States to conduct a full and complete investigation and study of the seizure and forced incorporation of Lithuania, Latvia, and Estonia by the U.S.S.R. and the treatment of the said Baltic States during and following the said seizure and incorporation.

The task of the Committee can thus be divided into two parts. First, the seizure and 'incorporation' should be investigated from the point of view of international law, and its instruments, treaties and agreements existing between the U.S.S.R. and the Baltic countries.

In 1939, Mutual Assistance Pacts were concluded between the Soviet Government and the Baltic States, where that government promised to respect the independence and sovereignty of those States.

the changes, if any, which occurred in the lives of the citizens of all categories. Persons are available who can testify before the Committee and draw a picture of what happened in the Baltic States after their incorporation, to churches, priests or pastors, schools, teachers, pupils and students, to former leading statesmen of those countries, to people in different professions (doctors, lawyers, judges, businessmen, peasant, workers), to the armies, their officers and soldiers, different political institutions (parliaments, courts), political parties, labor unions, etc.

The result of the investigation, it is hoped, should offer a fairly complete picture of what happened to the Baltic States as a consequence of their becoming part of the Soviet Union. It could also be established, by comparing available evidence, to what degree the same methods were applied in the case of the 'satellite' countries and, which is even more important, whether we can distill, from the available evidence, a general pattern of communist expansionism.

* Pravda, July 23, 1940—on the resolution passed by the Estonian (puppet) Parliament to declare Estonia a Soviet Republic to be incorporated in the Soviet Union.

To those (Lithuanian) people and to their kinfolk here in America, many of whom are my friends, may I say: "Take heart from the glorious history and accomplishments of your forefathers; by these you know that the struggle in the homeland will not relax; that with the support and prayers of freedom-loving peoples the world over, they will once again triumph over the enemy, and again emerge in a blaze of glory to take their rightful place in the congregation of free nations."

We American friends of Lithuania must join enthusiastically to work toward the goal of freedom for the good of the Lithuanian people and you can count on my full support for a free and independent Lithuania.

"JUSŲ REIKALAS YRA IR MŪSŲ REIKALAS",—

PAREISKĖ BALTŲ TARYBAI JAV ATSTOVŲ ROMŲ NARYS KERSTENAS

Rugsėjo 2 d. Baltų Taryba buvo susirinkusi posėdžio, į kurį atšilankė ir JAV atstovų rūmų narys Ch. J. Kerstenas.

Man labai malonu susitikti su kiekvienu iš Jūsų, atstovaujančių Baltų Tarybai. Aš esu įsitikinęs, kad bolševikiniai sovietinio Maskvos režimo nusikaltimai tautos buvo pradėti Baltijos valstybėse. Bent mažą mažiausia jos buvo pačios pirmosios pavergtųjų tautų serijoje, į kurią vėliau pateko Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija, Rumunija ir kitos, net ir Kinija.

Jie siekia perdirbti žmogų, kurį sutvėrė Dievas, mano ir Jūsų Dievas, kaip būtybę su dvasinėmis vertybėmis ir pavestą amžinajai paskirčiai. Jie siekia paversti žmogų tikrai medžiaginiu šioje žemėje trumpai te gyvenančiu gyvuliu, nepripažindami jo teisių. Žmogus ten tėra tiek vertas, kiek jis tinka valstybei, tik sovietinei agresijai plėsti.

Vėliau pats klebonas V. Karkauskas pareiškė dėkingumą sąsilankiusiems kunigams bei savo uoliams asistentams, paraprijiečiams ir visiems pasidarbuojusiems, ypatingai šeiminkams, kurios sunkiai dirbo. Klebonas pareiškė, kad visas gautas pinigines dovanas paskirs įtaisymui bronzinės lentos, kur bus surašys visu parapijos karių tarnavusių antram pasauliniam ir Korėjos karuose. Pažymėtina, kad bažnyčios prieganyje yra tokia lenta, bet tik laikina ir nevirtva.

MAIRONIO MOKYKLOS TĖVŲ SUSIRINKIMAS

BROOKLYN, N. Y.—Rugsėjo 27 dieną įvyko metinis Brooklyno Šeštadienės Maironio Vardo mokyklos tėvų susirinkimas. Išklausa buvo susirinkimo ir mokyklos vedėjo pranešimai, pasidžiaugta nuveiktais darbais, pasikalbėta mokyimo ir auklėjimo klausimais, pasiryžta dar labiau stiprinti auklėjimą ir mokomąjį darbą.

Išrinktas naujas komitetas taip pasiskirstė pareigoms: pirm. inž. J. Butkus, vicepir. Pr. Naujokaitis, sekret. L. Ramončionis, išd. J. Šileikis, pareigūnų ir kultūros reikalų vadovas A. Bendorius. Revizijos komisijon išrinkti: A. Milaševičius, J. Remėza ir A. Šetikas.

Tėvų Susirinkimo Priimta Rezoliucija

Maironio vardo šeštadienės mokyklos mokinių tėvai savo metiniame susirinkime, įvykusiame 1953 metų rugsėjo mėn. 27 dieną Apreiškimo parapijos mokykloje Brooklyne, vienbalsiai pripažįsta, kad š. m. "Dirvos" Nr. 14, 15, 29 ir 38 asmuo, prisidėjęs "vieno iš tėvų" slapyvardžiu, pikta valia iškraipydams faktus ir skelbdamas prasmintus dalykus, siekė paniekinti ir apsmėžinti Maironio vardo šeštadieninę mokyklą Brooklyne, skaudžiai ir melagingai įžeidė mokyklos vedėją ir kai kuriuos mokytojus, piktai pasišaipė iš nuosirdžių tėvų pastangų išlaikyti šio vaikus lietuviams, paniekino šios mokyklos pirmuosius abiturientus, vadindamas juos "abiturientais", tendencingai neigė mokyklos mokslo lygį ir pasiekimus rezultatus. Panašiu būdu buvo užgauliojami mokytojai ir neigiamai paličiama Maironio vardo šeštadieninė mokykla ir šių metų "Vienybės" nr. 19, "Keleivio" nr. 19 ir "Naujienų" nr. 115.

Tėvai, šio susirinkimo dalyviai, aukščiausiai minėtų šmeižtų ir niekinimų akcija ir jos slapto autorius su pasipiktinimu smerkia ir laiko lietuviškojo darbo ir taurių pastangų griovimu ir nie-

kinimu. Giliai užjaučia šios mokyklos niekinimus ir šmeižiamus darbuotojus.

Tėvai prašo lietuviško spaudos redaktorių daugiau malonaus dėmesio, kad netiesa, tendencija ir iškraipymai apie mokyklą ir jų darbuotojus nepareiktų spaudon.

Susirinkimas prašo, kad rašantieji apie mokyklą, minėdami jų darbuotojų pavardes, nesigėdintų ir savųjų pasirašyti. Tai duotų turinui atsakingumo ir daugiau kultūringumo.

Vietos lietuviško spaudos redaktoriai ir leidėjai bei radio valandėlių direktoriai teikė visokios rūšies informacijas apie mokyklą ir atliko spaudos darbus nemokamai. Nuosirdi padėka jiems.

Susirinkimo dalyviai ypač reiškią dėkingumą dėl esminės paramos Maironio vardo šeštadieninei mokyklai, ant kurios remiasi mokyklos egzistencija nuo pat jos įsikūrimo pradžios—jau penk-ti metai—ir kurią su dideliu nuosirdumu ir lietuviško mokyklos reikalų supratimu duoda Apreiškimo parapijos klebonas kun. Norbertas Pakalnis ir jo vadovaujama lietuviška parapija. Mokykla gauna pilnam naudojimui parapijos mokyklos klases ir sales su visu inventoriu, apšildytas ir švarias. Visa tai gaunama nemokamai, tik su viltimi, kad lietuviška mokykla išmoks ir išauklės lietuvių vaikus gerai lietuviams.

Maironio vardo šeštadieninė mokykla yra visų tikybų ir pažiūrų grynai lietuviška mokykla, todėl susirinkimas prašo lietuviško visuomenę ir toliau mylėti ir remti šią mokyklą, kaip lietuvišybės išlaikymo ir išugdymo priegaučioje kartoje židini. Visus vaikučius, jaunuolius ir jaunuoles iš didžiojo New Yorko kviečiame lankyti šią mokyklą.

Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi. Šią rezoliuciją paskelbti spaudoje įgaliojamas susirinkimo prezidentas ir naujasis Tėvų Komitetas.

Pranas Naujokaitis, Susirinkimo pirmininkas
Jonas Šileikis, Susirinkimo sekretorius

PAMINEJO KLEBONO KUN. V. KARKAUSKO SUKAKTĮ

NEW BRITAIN, Conn.—Graziai pavyko pagerbimo vakaras, surengtas rugsėjo 27-tą dėl klebono kun. V. Karkausko jo 40 metų kunigystės sukakties progai.

Vakarą surengė paraprijiečiai pasidarbuojant įvairių draugijų pirmininkams-kams, vadovaujant asistentams kunigams J. Matučiu ir J. Vilčiauskui.

Dalyvavo apie trys šimtai pasauliečių, aštuoniolika kunigų, tarp kurių buvo ir gerb. prelatas J. Ambotas.

Šv. Cecilijos choras, prof. J. Marijošiaus vadovybėje, šauniai sudainavo "Viva, Pastor" ir liaudies dainu.

Parapijos vaikučiai, Seselji Pranciškiečių bei p. K. Marijošiaus vadovybėje, gražiai išpildė programą iš dainų, eilių bei šokių.

Kalbėjo prelatas J. Ambotas, kun. G. Gradeckis ir kun. A. Petraitis iš Worcester, kuris yra didelis mūsų klebono V. Karkausko bičiulis. Jo kalba buvo įdomi, su įvairiais juokeliais iš praeties prisimipimų.

Iš dvidešimt įvairių draugijų bei klubų pirmininkai viens po kito sveikino kleboną vardan savo narių ir įteikė pinigines dovanas, tarp kurių buvo ir L. R. K. S. A. 109 kp. izdininkas S. Rudnickas.

Vėliau pats klebonas V. Karkauskas pareiškė dėkingumą sąsilankiusiems kunigams bei savo uoliams asistentams, paraprijiečiams ir visiems pasidarbuojusiems, ypatingai šeiminkams, kurios sunkiai dirbo.

Programos vedėju buvo kun. J. Matutis.

Viso darbo pirmininkė—poni J. Valinčienė, o M. Narijauskienė—vice pirmininkė.

SVEIKINAM AUGUSTA IR DOMICELE BAKAIČIUS

NEW HAVEN, Conn.—Rugsėjo pradžioje mūsų geri paraprijiečiai ir lietuviški darbuotojai Augustas ir Domicelė Bakaičiai sulaukė 40 metų vedybinio gyvenimo sukakties. Ta proga kukliai su šeima ir artimais draugais, Dievo palaimos pasiprašę, malonioji nuotakioj praleido dieną. Sukaktuvininkai gavo daug sveikinimų nuo giminių ir draugų.

Bakaičiai išauklėjo dukrelę Marcelę (Stadalinienę) ir sūnų Praną—abu yra susipratę lietuviai ir priklauso prie Šv. Kazimiero parapijos choro. Bakaičiai jau susilaukė anūko ir anūkės.

Nuosirdžiai sveikinam ponas Bakaičius ir linkim, kad gerasis Dievas suteiktų malonę sulaukti aukstinio jubilėjaus.

Argentinoje pagerbtas lietuvis pramonininkas VI. Urbietis, baiges statyti naują fabriką Mercedes mieste, prie Buenos Aires. Jis praskynė naujus kelius veržėlių gamyboje. Personalo vadovybėje yra ir keliolika lietuvių.

Idomiausia knyga spalio mėnesiui yra apie Marijos apsišėkimus 1917 m. Fatimos

MARIJA KALBA PASAULIUI

Ši knyga išversta net į 7 kalbas, 264 psl., 18 paveikslų, kaina 2 doleriai. Užsakymus siųsti: FATIMOS KNYGA 122 Canton St., Stoughton, Mass.

"DIEVAS SU MUMIS" MAŽESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveiksluotas.

Kaina 25c egzempliorius

Užsakant kreipkitės į:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

KERSTENAS PER TAUTOS ŠVENTĘ MELDĖSI UŽ LIETUVĄ

Š. m. rugsėjo 8 d. Munchene lankėsi lietuviams jau gerai žinomam JAV kongreso narys Ch. Kersten su žmona ir dukra. PLB Muncheno apylinkės pirmininkas J. Juodvalkis aplankė aukštąjį svečių Amerikos konsulate ir perdavė jam visų Muncheno lietuvių vardu linkėjimus. Kadangi Mr. Kersteno lankymasis Munchene sutapo su tautos švente, ta pačia proga apylinkės pirmininkas pakvietė svečių dalyvauti vietos lietuvių ruošiamame tautos šventės minėjime.

Tautos šventės diena skirtos pamaldos įvyki 2:45 P. M. Muncheno priemiesčio Karlsfeldo vokiečių katalikų bažnyčioje. Dar prieš pamaldas susirinko didelis būrys lietuvių—moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais—sutikti žymaus svečio. Kersten su žmona ir dukra, lydimas M. Kizytės, inž. A. Rudžio, prof. Brazaičio ir Amerikos karininkų lietuvių, atvyko į pamaldas konsulatų mašina. Belaukiančių lietuvių buvo sutiktas plojimais. Per pamaldas kartu su žmona, dukra ir inž. A. Rudžiu priėmė komunią. Pamaldų metu vietos lietuvių choras, pritariamas tautiečių, gražiai giedojo lietuviškas bažnytines giesmes.

Pa pamaldų čia pat prie bažnyčios Kerstenas, apsuptas tautiniais drabužiais pasipuošusių lietuvių, nusifotografavo su visais Muncheno lietuviams. PLB

Muncheno apylinkės atstovas pasveikino svečių ir įteikė jam visų Muncheno lietuvių vardu dovanėlę—medžio drožinį, lietuviško kryžiaus atlorėlį; žmona ir dukra buvo apdovanotos gražiomis gėlių puokštelėmis. Inž. A. Rudžiui įteikta muncheniečių dovanėlė—iš medžio išdrožtas Geležinis Vilkas, papuoštas tautine vėliavėle. Kerstenas trumpai jautriais žodžiais padėjo už linkėjimus, dovanėlę ir pareiškė: "Mano šios dienos malda ir šv. komunią buvo skirta kenčiančiai Lietuvai". Kartu Mr. Kersten atspiraše, kad dėl laiko stokos negalės dalyvauti lietuvių Tautinės šventės akademijoje-minėjime.

Vakare buvo suruošta tautos šventės ir arkiv. J. Skvirecko 80 metų sukakties minėjimo akademią. Salėje susirinko per 200 tautiečių. Dr. Z. Ivinskis skaitė minėjimui pritaikytą paskaitą, kartu sujungdamas ją su 700 m. Lietuvos valstybės sukaktimi. Minėjime dalyvavęs svečias prof. J. Brazaitis trumpu žodžiu pasidalinio išpuodžiais iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo, palinkėdamas visiems ištermės sulaukti, kada galės grįžti į laisvą Lietuvą. Minėjimas baigtas gražia menine dalimi.

Gražūs šventės minėjimai buvo suruošti ir kitur: Stuttgarte, Memmingene, kuopose etc.

Ela

LIETUVAIČIŲ SESERŲ INSTITUTAS SKELBIA PIRMAJĄ SCENOS VEIKALŲ KONURSA

TIKSLAS: Lietuviškų (ypatingai vaikams) scenos veikalų trūkumui užpildyti, sukurti veikalus, kurie būtų tinkami pradžios mokyklų vaikams, maždaug nuo 6 iki 14 metų amžiaus.

PREMIJOS: pirma—\$125.00; antra—\$75.00; trečia—\$50.00.

TEMOS: Siužetai bei turiniai parenkami pačių autorių, religiniai bei lietuviškais-tautiniais motyvais. Pavyzdžiui, tautinių švenčių; iš šventųjų gyvenimo—pav. šv. Kazimiero; iš lietuvių tautos didvyrių bei žymiųjų asmenų gyvenimo; iš tautosakos; iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, Lietuvoje, tremtyje, ir pan.

TATSYKLĖS: Veikalas turi būti originalus. Negali būti vertimas. Veikalui suvaidinti turėtų trukti maždaug viena valanda laiko.

Veikalas turi būti lengvai pritaikomas, be didelių išlaidų, vaidinimui mokyklų salėse ir t. p.

Veikalas turi būti parasytas mašinėle (double space), vartojant tik vieną popieros lapo pusę.

Konkurse dalyvaujanti autoriai gali prisiųsti daugiau, negu vieną kūrinių, tačiau tik vienas jo veikalas tegali būti premijuotinas.

Teisėjų komisijos nariai neturi teisės konkurse dalyvauti. Premijuoti veikalai pasiliks LSI nuosavybe.

Bešališkumui patikrinti, autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, atskirame voke pažymėti savo tikrajį pavardę, adresą ir veikalą antraštę sykiu su slapyvardžiu.

LAIKAS: Konkursas prasideda spalio 15-tą, 1953 m., baigiasi sausio 15, 1954 m. Konkursu laimėtojai bus paskelbti vasario 16, 1954.

TEISEJŲ KOMISIJA: dr. Jonas Adomavičius (Chicago, Ill.); p-lė Magdalena Avietėnaitė (New York); kun. dr. V. Bagdanavičius, MIC (Chicago, Ill.); Edvardas Kubaitis (Willow Springs, Ill.); Sesuo M. Felicija (Putnam, Conn.); Stepas Zobarskas (New York).

Kūrinys siųsti: LSI Play Contest, % J. J. Bachunas, Tabor Farm, Sodus, Michigan.

LENKAI NESUTARIA SIENŲ REIKALU

Vokiečių pabėgėlių spauda skelbia iš lenkų šaltinių gautą žinią, kad lenkų gen. Sosnowski nepavyko apjungti įvairių lenkų emigrantų sluoksnių. Taip pat neįvyko JAV-se išanksto planuota lenkų diplomatų konferencija, turėjusi apšvarstyti pasaulinę padėtį ir lenkų ateities veiklos gaires. Lenkų diplomatų konferencija norima susaukti vėliau. Lenkų nuomonės daugiausia išsiskyrė todėl, kad vieni pasisako už dabartinę Lenkijos teritoriją, o kiti reikalauja prieškarinių sienų, tretį—prieškarinių sienų su praplėstomis žemėmis vakaruose.

E.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

- SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštala: šv. Pavlo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.
 - SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite jį ir užsisakykite mūsų broliams, kurie yra karu audrų išlaikyti. Jie yra labai išsiligę lietuviškų knygu. Stipriais audkelo apdarais \$3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.
 - SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.
 - LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS. Parašė prof. M. Biržiška. Kaina (už abu tomus) \$6.00.
 - KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suelgusti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikuli (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.
 - "VAI LĖKITE DAINOS"—Graziausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariskiausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.
 - JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinos.....\$2.00
 - DIDYSIS INKIVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos..... 2.00
 - SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos..... 2.00
 - MISIOS, Jeronimo Kažinsko..... 1.50
 - SVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00
 - LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banišio..... 2.00
 - 100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banišio..... 7.00
- Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

KLAUSYKITEŠ
LITHUANIAN MELODIAS
KIEKVIENA SEKMADIENI
3:00 iki 3:30 P. M.
(Detroito laiku)
RADIO STATION WPAG
Banga 1050 kil.
RALPH VALATKA,
Programos Vedėjas
15756 Lesure Avenue,
Detroit 27, Mich.
Telefonas Broadway 3-2224

A. T. A.

ALGIMANTAS ŠIRVYDAS

Šių metų spalio mėn. 19 dieną sueina treji metai, kaip tragiskai žuvo mano vienintelis sūnelis. Žuvo pačiame jaunystės žydėjime, būdamas 22 metų.

Šiai liūdnei mano brangaus sūnelio atminčiai, 1953 m. spalio mėn. 19 dieną Svč. Trejybės parapijos bažnyčioje, Wilkes-Barre, bus atlaikytos šv. Mišios.

Kviečiu visus mano prietelius ir kaimynus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu pasimelsti už mano numylėto sūnelio vėlę.

Motina

As be tavęs, kaip be lietaus išdžiūvus žemei, Tušėia; iš ilgesio rankas į erdvę tiesiu, Joj net šešėlio tavo mielo nepaliesiu! . . .

O vis dėlto, kad ramios žavios naktys šviečia Ir paslaptinai mirksi danguje žvaigždutės, Žinau, ten tavo žiūri liūdinčios akutės; Jos ten greta nurinti ir manšias kviečia. (Z. M.)

AUKSINIS (50 METŲ) ŠV. VINCENTO PARAPIJOS JUBILIEJUS

PITTSBURGH, Pa.—Prieš 50 metų šv. Vincento parapijai spalio 11 diena buvo labai reikšminga, nes tą dieną buvo pašventinta mūsų nauja bažnyčia. Visą pusę šimtmečio Dievas laimino šią parapiją už jos vadų ir žmonių pasišventimą, darbštumą ir dosnumą, todėl parapija darė nuolatinę pažangą religijos bei tautos reikaluose, taip pat švietimo srityje.

Viskas ėjo laipsniškai. Pradžioje šale bažnyčios veikė mažai ketetas kambarių mokykla, kur jaunimas, tarp kitko, gerai mokėdavosi lietuvių kalbos. Vėliau dėl patalpų netinkamumo pamokos tapo sustabdytos, vienok šavos mokyklos ideja nebuvo pamiršta. A. a. kun. J. Vaišnorui (kurs čia praleido kone visą savo kunigavimo amžių) įvykdžius puišką žemės pirkimo transakciją, 1927 m. užbaigta ir atidaryta nauja moderni pradžios mokykla. Žinoma, mokyklos atidarymas buvo didelis žingsnis pirmyn ir svarbus įvykis parapijos istorijoje. Visgi nuo mokyklos atidarymo prasidėjo finansiniai sunkumai. Statybos reikalams buvo užtraukti virš 50,000 dolerių skola. Per kiek laiko parapijos pajamų neužtekdavo apmokėjimui nuosimčių už skolą. Tokia padėtis sudarė daug rūpesčių klebonui ir komitetui. Visą laiką parapijiečiai, kaip tos darbštos bitės, nešančios medų,

darbavosi nešdami aukas. Pagalau prieš 10 metų atvykus į šią parapiją jaunam klebonui kun. Lunskiui, skolos buvo išmokėtos ir dabar minėdama aukštinį jubiliejų parapija džiaugiasi turėdama nemažą sumą sutauptų naujos bažnyčios statymui.

Jubiliejaus proga rugsėjo 13 d. Pittsburgho vyskupas laikė mūsų bažnyčioje pontifikalines Mišias. Karštos padėkos maldos buvo siunčiamos prie Augščiau-sio sosto už palaimą šiai parapijai. Po Mišių vyskupas skaitė šv. Sventenybės Popiežiaus Pijaus XII laišką laiminant šią parapiją.

Džiaugsminga parapija sekma dieni, spalio 11 d., minėjo jubiliejų sukaktį banketu savoje mokyklos svetainėje. Dalyvavo vyskupas V. Padolskis. Programa buvo iš kalbų, solo bei choro dainių ir tt.

Ilgiausių metų energingam klebonui ir šv. Vincento parapijai!

Artimas

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

PHILADELPHIA, Pa.—Vietiniame ukrainiečių dienraštyje "Amerika" spalio 7-tos laidoje tilpo atvaizdas vyskupo Vincento Brizgio ir prelato Igno Valančiūno, kartu su paminėjimu apie pašventinimą naujai atstatytos šv. Kazimiero bažnyčios. Taipgi tilpo ir paminėjimas, kad rugsėjo 20-tą čia Dievo garbei ir tėvynės Lietuvos labui daravosi vyskupas Vincentas Padolskis. Ta pati medžiaga taipgi tilpo ir ukrainiečių savaitraštyje "Sliach" (Kelyje).

Kazokų žurnale "Kazače Žizn", leidžiamam New Yorke, rugsėjo mėnesio tilpo labai palankiai mūsų lietuviams rašyta žinutė apie tą, kad jau suėjo 30 metų, kaip New Yorke gyvena Lietuvos Konsulatas, kuriame dabar generalinio konsulo pareigas eina p. Jonas Budrys.

Ukrainiečių dienraštyje "Amerika" spalio 8-tos laidoje tilpo mūsų Katalikiško Susivienijimo narės panelės Eleonoros Čebatoritės atvaizdas, kartu su paminėjimu apie mirtį jos gerbtinos senelės ponios Kotrinios Jaskelevičienės.

Spaudos Peržvelgėjas

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas lietuvis katalikas turi galimybės pasirinkti prieinama kainą. Pasinaudokite proga

RAMYBES ŠALTINIS. Suriško ir išleido kan. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Mišauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Zymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais apdarais 40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

METINIS LRKSA CONN. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Metinis LRKSA Conn. Apskritis kuopų atstovų susirinkimas įvyks lapkričio 8 dieną, 1953, 1 valandą po pietų, šv. Andriejaus parapijos svetainėje, New Britain.

Sv. Mišios bus atlaikytos 11 val. už Susivienijimo narius, gyvus ir mirusius.

Visų kuopų atstovai prašomi dalyvauti susirinkime. Yra daug reikalių aptarti apskrities ir organizacijos naudai, kurie kiekvienam iš mūsų turi būti žinomi, taipgi bus išduotas raportas iš bendros (trilypės) gegužinės.

Bus rinkimas valdybos 1954 metams.

Taipgi bus svarbių pranešimų ir pasitarimų.

P. Poškus, pirmininkas
Joan Gluodenis, raštin.

LOS ANGELES ŽINIOS

LOS ANGELES, Calif.—Keršeno komisijai medžiagą rinkti ALT vietos skyriaus valdyba pakvietė teisininkus: A. Dabšį, dr. P. Pamataitį ir A. Kominšką. Teisinių komisija darbą pradėjusi. Teisinių skyriaus pirm. A. Dabšys spalio 3 d. tuo reikalu kalbėjo lietuviškoje radijo programoje.

Savaitgalio lietuviškoji mokykla spalio 3 d. pradėjo darbą. Mokytojai nusiskundžia, kad mažoka mokinių. Tėvai, kuriems lietuviškumo palaikymas dar kiek rūpi, turėtų šį reikalą rimčiau pažūrėti.

"Lietuvių Dienų" spalio numeris jau išėjo. Puošnis ir aktualus. Telpa virš 50 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Duodamas įdomus pasikalbėjimas su prof. dr. Pakštu. "Lietuvių Dienos" prieinamos ir čia gimusiems bei menkiau, bemokantiems lietuviškai, nes parašai po nuotraukomis duodami abiem kalbomis, o žurnalas taip pat turi ir angliška skyrių. Susipažinti vienas numeris, stumiamas nemokamai. Rašyti: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Lietuviai studentai, kurių čia yra virš 20, spalio 17 d. Biltmore viešbutyje šaukia susirinkimą ir turės bendrą vakarinę.

"Amerikos Lietuvių Vardynas" jau surinktas ir šiomis dienomis baigiamas atspausdinti ir atiduodamas į ryškylą. Asmenys, kurie buvo gavę pirmuosius lankus, labai puikiai atsiliepa apie Vardyną ir džiaugiasi, kad "Lietuvių Dienų" leidėjas tokio darbo ėmėsi. Vardyną redagavo J. Kojelis, A. Skirius ir J. Vitėnas. Įvadą parašė prof. dr. K. Pakštas. S. R.

SVEIKINAME KUNIGĄ V. P. KARKAUSKĄ JO SUKAKTIES PROGA

NEW HAVEN, Conn.—Džiugu ir malonu buvo išgirsti, kad New Britain'o lietuvių pagerbė savo kleboną kun. V. P. Karkauską, sulaukus 40 metų kunigystės sukakties. Tos išskilmės įvyko rugsėjo mėnesi. New Haven'o parapijiečiai labai apgailestauja, kad pirmėiai sužinojo apie parengimą, nes jei būtų anksčiau sužinoję, tai tikrai gausingai būtų dalyvavę pagerbimo vakarieneje. Mat, kun. V. P. Karkauskas per 23 metus klebonaudamas mūsų parapiją yra labai daug pasidarbavęs vietinių lietuvių labui. Jo pastangomis nupirkta dabartinė bažnyčia ir atremontuota. Taipgi sukaktuviniukas yra daug pasidarbavęs dėl tėvynės Lietuvos, nes nebuvo parengimo, kad jo sambi auka nebūtų pridėta. Buvo uolus skatintojas jaunimo dirbti tautos gerovei. Šios kolonijos korespondentėi dar jaunai būnant davė daug padaršinio ir paskatinimo darbuotis, už ką visomet būsiu dėkinga.

New Haven'o lietuvių ir parapijiečiai visi nuoširdžiai sveikina kun. V. P. Karkauską sulaukus 40 metų kunigystės sukakties ir linki sveikam sulaukti aukštinio jubiliejaus!

PRIEŠ SOVIETINIŲ IMPERIALIZMĄ

Gerai informuotas amerikiečių žurnalas "Aviacijos Amžius" skelbia, kad Sovietai esą sudarę ištiesą vairuojamų raketų bazių grandinę.

Lietuviams įdomi ypač toji pranešimo vieta, kurioje skelbiama, kad svarbiausios bazės yra Rygos įlankoje ir kad jų visa eilė įrengta taip pat Lietuvos pajūryje. Šių bazių tikslas—"apvaldyti Švediją ir Baltijos erdvę". Tačiau bazės statomos ir toliau ir vakarus, o kitos net prie Erfurto, Turingijos krašte. Iš čia jos numatytos panaudoti prieš Reimo tiltus, Rūro pramonės centrus ir prieš strateginius Santarvininkų teikimo uostus—Amsterdamą ir Rotterdamą. Visa eilė kitų bazių yra įrengta Karpatų kalnuose ir Juodosios jūros pakraščiais. Jų talkinys—Dardanėliai. Taigi ir šis bazių žiedas rodo, kad Sovietų imperialistai nori sukelti naują karą ir įsiviešpatuoti pasaulyje. Nors oficialiai šių metų biudžete kariniams reikalams išlaidas jie ir skelbia esant kiek sumažintas, užtat tą spragą sukaupu stengiasi užkšti slaptoju biudžetu, sudaranciu beveik pusę viso viešojo biudžeto.

Britai, lyg atsakydami bolševikams į vandenilio bombos susprogdinimą, paskelbė, kad yra išradę tokias raketas, kurios gali pasiekti 15 kilometrų aukštį ir "skristi" 3,200 kilometrų greičiu per valandą. Šios raketos skris taip taikliai, skelbia "Neue Züricher Zeitung", jog nuo jų negalės išsisukti joks pilotas valdomas prieš lėktuvus. O Sovietų lėktuvai su atominėmis ir vandenilio bombomis kaip tik sudaro Didžiąją Britanijai didžiausią pavojų. Tai raketos su "elektroniniais smegenimis". Churchillio žentas Duncan Sandys skelbia, kad britų lėktuvai "Valiant", "Vulcans" ir "Victors" įstengs prasimušti pro visokią Sovietų gynybos apsaugą. Tai yra viena iš stipriausių garantijų, kad Sovietai nedrįstų rizikuoti pradėti naują karą.

Pagaliam, kad Sovietai, siekdami imperialistinių tikslų—užvaldyti visą pasaulį,—nebebūtų tokie agresyvūs, JAV sekretorius Dulles kelia mintį, jog turėtų būti pakeista Atlanto Charta. Ji turi būti pritaikyta prie atominio amžiaus ir naujųjų šio meto reikalavimų. Tą mintį palaiko taip pat britų ir kiti politikai. Elta

KERSTEN KOMITETO LIUDININKAMS

Mūsų veiksniai paragino viso pasaulio lietuvius tinkamai pasiruošti Kersten Komitetui liudyti: rinkti dokumentinę medžiagą ir surašyti parodumus.

Kiekvienam aišku, koks milžiniškas kiekis medžiagos bus surinktas, kai tūkstančiai yra gyvų liudininkų. Kadangi ta medžiaga yra vertingiausias istorinis šaltinis Lietuvos istorijai bolševikiniam laikotarpiui nušviesti, tad reikia jos dublikatus palikti lietuvių rankose. Todėl visi tautiečiai, kurie ruošia minėtam reikalui medžiagą, Pasaulio Lietuvių Archyvo prašomi ruošti ją dviejuose egzemplioriuose, būtent: jei rašoma, tai rašyti per kalkę, jei daroma foto ar fotografuota kopija, tai daryti du egzempliorius ir tt. Vieną egzempliorių įteikti, kur nurodyta, o antrąjį pasiųsti Pasaulio Lietuvių Archyvu (2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.). Šis rinkinys bus liudininkas, kaip lietuvių, išlaikyti po pasaulį, narsiai kovoją už Lietuvos laisvę.

PLA Direktorius

PAGERBS SENUS VEIKĖJUS

SO. BOSTON, Mass.—South Boston'o Lietuvių Piliiečių Draugija, įvertindama senų veikėjų nuopelnus draugijos naudai, nutarė juos pagerbti, suruošiant šaunų bankietą lapkričio 1 d., 6 val. vakare, Draugijos Auditorijoje, 368 W. Broadway.

Kad mūsų draugija taip išsaugotų narių skaičiumi, įsigijo ir išstatė tokį gražų namą, tai tik dėka šių narių, kurie per metus eiles stovėjo draugijos sargyboje ir jai sumaniai vadovavo.

South Boston'o ir apylinkės lietuvių lapkričio 1 d. turėtų gausingai susirinkti ir parodyti savo nuoširdumą nenuilstantiems veikėjams.

Šie nariai draugijoje išbuvę 25 metus ar daugiau: Kazys Proptas, Bronius Kontrim, John P. Tuinila, Charles Wilaisis, Joseph Lekys, dr. Paul J. Jakmauh, John Poszkus, William F. J. Howard, Esq., John Pranaitis, Anthony Ashmenskas, Mykolas J. Venis, Leon J. Stajulius, John L. Kas-Kazmauskas, Antanas Rimkus, Peter Akunevičius, John Petkauskas, Jonas Auskelis, George Stukas, Alex Grubinskas, Antanas Pastelis, Juozas Sakatauskas, Florijonas Yanulis, Alexander P. Bernot, Stanley Mockus, Leo M. Ziminsky, Ronald Yankun, Adam Mitchell, Joseph Capachunas, Frank Zokas, Anthony Kertikis, Stanley Naudžiūnas, Peter S. Receika, Antanas Macejūnas, Antanas J. Žardeckas, Joseph Yasiunas, dr. Joseph Pašakarnis. Komitetas

TAIP INFORMUOJAMI SVETIMIEJI

Bonoje leidžiamas "Zentral-Anzeiger" 53.9.5 išidėjo savo bendradarbio pranešimą iš Berlyno, kad "estai, latviai ir lietuviai įspėja Vakarų". Jame cituojamas VLIKO ir kitų Pabaltijo valstybių laisvinimo komitetų memorandumas, įteiktas laisvosioms Vakarų pasaulio valstybėms, ir baltų pamoka įspėjami Vakarai, kad neišduoti Vakarų kultūros ir neužmiršti savo pavergtų brolių Rytuose, velkančių bolševizmo jungą. Kiek išsamiau atvaizduoti bolševikų varotini Lietuvoje metodai ir Krėvės turėtas su Molotovu pasikalbėjimas.

Vokiečių "Deutsches Volksblatt" 1953.8.29 išidėjo ilga pranešimą, pavadintą "Molotovas užkulisioose". Jame duota esminė buv. užsienio reikalų ministerio prof. V. Krėvės-Mickevičiaus sanitarinių santrauka. Panašius santraukų yra paskelbę ir kiti vokiečių laikraščiai, pasinaudoję vokiečių telegramų agentūros DPA pateiktą medžiagą. Visą medžiagą, pavaizduojančią faktišką Lietuvos okupaciją ir Sovietų planus, paskelbta paties Molotovo lūpomis. DPA yra gavusi iš VT Informacinės tarnybos. Ją DPA išsiuntinėjo vokiečių ir užsienio spaudai savo žinių tarnyboje. E.

VYTIS TEISINGUMO RŪMŲ BOKSTE

Paryžiaus Teisingumo Rūmų bokšte senoje yra vienas iš puiškiausių Europos sieninių laikrodžių, Henriko Vazos, buv. D. Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus, įsakymu papuštomas Prancūzijos, Lietuvos ir Lenkijos herbais. Tad šalia baltos lelijos, Burbonų ženklų, matome Lietuvos Vytį ir Lenkų Ereliją. Tas laikrodinis paskiausiai buvo atnaujintas 1910 m. E.

20,000.—DM. Dovana Ginnazijos namams Šveicarijos Faudonojo Kryžiaus Vaikų Pagelbos skyrius pranešė Vokietijos Krašto Valdybai, kad ginnazijos bendrabučio įrengimui, baldams, skiria 20,000.—DM. dovana.

"TERRA" LEIDŽIA V. Sruogienės "Lietuvos istorija". V. Krėvės "Rytų pasaka", B. Sruogos "Milžino pauksmė".

Buy THE QUART AND SAVE! STEGMAIER GOLD MEDAL BEER COOL BLENDED FOR clean taste clear through For Prompt Delivery Call Wilkes-Barre Valley 2-8171 Dupont Olympic 4-2711 Nanticoke Enterprise 1-0691 Harvey's Lake 9-3092 (No Toll Charge) Shickshinny 3221 Tune in "Stogmaier SportsCast" at 6:00 P. M. every Monday, Wednesday and Friday, WNBFTV, Channel 12

DORTMUND-HUSEN STOVYKLA

Šioje kasyklų kolonijoje jau nuo seniau yra įsikūrę keliasdešimt lietuvių angliakasių šeimų. Vienas seniausių šios kolonijos gyventojų yra p. V. Martišius, atvykęs į šias vietas 1911 m. iš Anglijos. Ši lietuvių kolonija po Pirmojo Pasaulinio Karo dar padidėjo naujais ateiviais ir iš Lietuvos 1920 m. ir sudarė per 200. Pono Martišiaus, p. Stankevičiaus ir kitų pastangomis 1921 m. čia buvo įsteigta Lietuvių Dortmundo ir apylinkės draugija. Jos prieškaklyje buvo p.p. Martišius ir Stankevičius. Draugija įsteigė knygyną, organizuodavo vaidinimus ir išsilaikė iki 1940 m. Knygų dalis karu metu buvo paskolinta Berlyno lietuviams ir negrįžo. PLBVKVI

ANTROJI LIETUVIŲ KOLONIJA—ESSEN

Čia prisiglaudę keliasdešimt lietuvių šeimų nuo prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą laikų. Šią koloniją, kaip ir Dortmundą, sudarė daugumoje ateiviai iš Suvalkijos. Dar dabar šioje kolonijoje priskaitoma virš 70 lietuvių. Vienas veikiausių reikalų esenoje p. P. Galinaitis. Senoji lietuvių karta Dortmunde ir Essene išlaikė lietuvių kalbą ir papročius, bet jaunimas jau suvokietėjo ir nuo lietuviškų reikalų nutolo. Senesnieji labai gyvai domisi lietuviškais reikalais. Rūpinasi palaikyti ryšius su lietuvišiais ir lietuviškoms organizacijoms. Prieš karą lankydavo Lietuvą. Tenka pastebėti, kad nauja pabėgėlių banga senųjų Vokietijos lietuvių nebuvo pilnai suprasta. Senieji lietuvių aplankydavo stovyklas ir nesuprasdavo, kaip galima gyventi stovykloje, ko tai laukti ir nesurūpinti kurtis ir dirbti. PLBVKVI

PADĖKA

Gerb. kun. M. Kemežiui, Elizabetho parapijos klebonui, paripinusiame ir parvežusiam iš Romos šv. Tėvo palaiminimą mano tėveliams, Leonui ir Marijai Ginkevičiams, š. m. lapkričio mėn. 8 d. švenčiantiems 50 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų, nuoširdžiai dėkoju. Sesuo Kristina

PADĖKA

Gerb. kun. M. Kemežiui, Elizabetho parapijos klebonui, paripinusiame ir parvežusiam mums iš Romos šventojo Tėvo palaiminimą mūsų 25 metų vienuoliško gyvenimo jubiliejaus proga, nuoširdžiai dėkoju.—Dešimt Seselių Pranciškietė

Į GERESNĘ ATEITĮ!

TAUPYMAS YRA UŽTIKRINIMU GERESNĖS ATEITIES

Lietuvių Banke taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp. globą. Kiekviena knygutė iki \$10,000.00 turi valdžios saugumo užtikrinimą. Taupymai čia duoda 2 1/2% nuosimčių.

Čia priėjimas yra patogus ne tik dienomis, bet ir penktadieniais nuo 4:30 iki 6 valandos vakaro; šeštadieniais iki 12 val. pietų.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO HE. 1-2498

